

דם שאינו נשפך כמים אינו מכשיר –

Blood, which is not spilt as water is not *Machshir*

OVERVIEW

על הארץ The תורה writes² regarding blood ¹מקבל טומאה food to be מכשיר Water is תשפכנו כמים that blood is likened to water that it too can be מכשיר. This applies only to blood that is נשפך כמים, however קדשים דם which is received in a vessel to be sprinkled on the מזבח, and is not נשפך כמים, is not מכשיר. Our תוספות explains why this exclusion does not apply to דם which are also not כמים ועוף.

תוספות asks:

הקשה הרב רבינו יעקב דאורליני"ש אם כן דם חיה ועוף דטעונים כיסוי לא יהיו מכשירים -
דם, which is not נשפך כמים, is not מכשיר, so the asked if indeed ה"ר יעקב דאורליני"ש
of an undomesticated animal or a bird, which requires covering with earth,
should also not be מכשיר -

דכיון דטעונים כיסוי לא חשיב נשפך כמים דאמרינן בפרק כיסוי הדם (חולין פד, א ושם) -
For since these bloods require כיסוי, the bloods are not considered נשפך כמים as
the גמרא states in פרק כיסוי הדם -

אמריתו חיה³ בכלל בהמה לסימנים⁴ אימא נמי בהמה בכלל חיה לכיסוי⁵ -
'You say that a חיה is included in a בהמה regarding the signs of כשרות; let us
also say that a בהמה is included in a חיה regarding the rule of כיסוי הדם' -

ומשני אמר קרא על הארץ תשפכנו כמים⁶ אלמא דם חיה לא חשיב נשפך כמים⁷ -
And the גמרא there answered; 'the verse states תשפכנו כמים'; so just as
דם does not require כיסוי the same applies to בהמה. It is evident that חיה דם
which requires כיסוי is not considered נשפך כמים, so it too should not be מכשיר just as דם
מכשיר (which is not כמים) is not נשפך קדשים.

¹ See וכי יותן מים על זרע ונפל which states יא, לח and מכל האוכל אשר יאכל אשר יבא עליו מים יטמא that ויקרא (שמיני) יא, לד
מנבלתם עליו טמא הוא לכם.

² דברים (ראה) יב, כד.

³ A חיה is an undomesticated animal (such as a deer or an antelope) as opposed to a בהמה which is a domesticated animal (such as a cow or a goat).

⁴ When the תורה writes the סימני כשרות of מעלה גרה and מפרסת פרסה (in יא, ג and in יד, ו ויקרא [שמיני] יא, ג) it mentions only בהמה. Nevertheless we assume that a חיה is included in the סימני כשרות laws of a בהמה.

⁵ We should require כיסוי הדם, not only by (an עוף and) a חיה, but also by a בהמה.

⁶ The פסוק דם חיה (ועוף) by כיסוי תורה clearly requires דם חיה for the תורה cannot refer to דם חיה כיסוי תשפכנו כמים of פסוק must be referring to בהמה. [Alternately the פסוק there discusses המוקדשים which is only a בהמה.]

⁷ If דם חיה is considered כמים נשפך (despite that it requires כיסוי), how is דם בהמה excluded from כיסוי based on the פסוק of תשפכנו כמים. See 'Thinking it over'.

responds: תוספות

ולאו פירכא היא דכל דם הנשפך כמים לארץ ואין צריך לקבלו בכלי כגון דם חיה -

And this is not a valid question, for any דם which is נשפך כמים to the ground and is not required to be received in a vessel, such as דם חיה -

הוקש למים לענין הכשר⁸ וגם לענין כיסוי היה ראוי להקישו למים אי לאו דגלי קרא להדיא:
Is likened to water regarding הכשר, and it would have been proper to compare דם בהמה like כיסוי (that דם חיה does not require כיסוי even regarding מים to דם חיה כיסוי since it is (הוקש למים) were it not that the פסוק told us clearly that דם חיה requires כיסוי.

SUMMARY

The exclusion from being טומאה לקבל (based on the פסוק of תשפכנו) מכשיר (כמים) is only regarding דם קדשים which is required to be received in a vessel, but not דם חיה which is spilt לארץ but merely requires כיסוי. The law of כיסוי by דם חיה is despite the fact that it is נשפך כמים, since the תורה explicitly requires it.

THINKING IT OVER

What is the difference in understanding the exclusion of דם חיה from תשפכנו כמים (ה"ר מאורליני"ש) (which caused him initially to exclude דם חיה ועוף) (which includes דם חיה ועוף in דם חיה), and תוספות conclusion (which includes דם חיה ועוף)?

⁸ The only דם which is not מכשיר (based on תשפכנו כמים) is דם which needs to be received in a vessel (דם קדשים), but not דם חיה which is נשפך לארץ כמים (but [merely] requires כיסוי afterwards).